

захворювань, що з ним патогенетично пов'язані, є використання великих доз цих вітамінів, особливо фолієвої кислоти їх комбінацій або комплексних лікарських форм, що містять великі дози вказаних вітамінів одночасно з фізіологічними дозами інших вітамінів. Суттєва гіпогемістемічна дія притаманна створеному в свій час в Україні полівітамінному комплексу декамевіту. Співробітниками кафедри біохімії та загальної хімії ВНМУ разом з науковцями ДУ «Інститут фармакології та токсикології НАМН України» запропоновано ефективний гіпогемістемічний комплекс у складі високих доз вітамінів В<sub>6</sub>, В<sub>9</sub>, В<sub>12</sub> та мікроелементів цинку, хрому та ванадію.

Вважаємо, що вчасна діагностика ГГЦ та виявлення можливих причин її виникнення дадуть змогу сімейному лікарю простими методами провести корекцію даного патологічного стану, та попередити розвиток небажаних ускладнень.

Заїчко Н.В., Тертишна О.В., Мельник А.В.

### **Роль дисципліни «Біологічна та біоорганічна хімія» у формуванні світогляду майбутніх лікарів загальної практики та сімейної медицини**

У сучасних умовах підготовка лікарів загальної практики та сімейної медицини потребує розширення кола знань та практичних навичок в галузі медико-біологічних дисциплін. Це пояснюється значним прогресом у розкритті біохімічних механізмів багатьох захворювань, стрімким розвитком клініко-лабораторної діагностики, постійним розширенням спектру лікарських препаратів, встановленням нових молекулярних механізмів дії хімічних сполук та біологічних агентів тощо.

Навчальна дисципліна «Біологічна та біоорганічна хімія» ставить за мету сформуванню системні знання студентів-медиків про хімічний склад, структурну організацію, властивості біоорганічних сполук (складових компонентів клітин, тканин та органів організму людини), закономірності обміну речовин та енергії на молекулярному рівні в здоровому організмі та при окремих патологічних станах. Вивчення біологічної та біоорганічної хімії є необхідним для формування творчого мислення майбутнього лікаря, необхідного для успішного освоєння професійно-орієнтованих медичних дисциплін. Під час вивчення дисципліни студенти навчаються пояснювати особливості будови та перетворень в організмі біоорганічних сполук; аналізувати відповідність структури біоорганічних сполук фізіологічним функціям, які вони виконують в організмі людини; інтерпретувати взаємозв'язок між структурою біоорганічних сполук, особливостями їх метаболізму та фізіологічними функціями в організмі людини; пояснювати біохімічні та молекулярні основи фізіологічних функцій клітин, органів і систем організму людини; інтерпретувати основні біохімічні механізми виникнення патологічних процесів в організмі людини та принципи їх корекції; характеризувати особливості фізіологічного стану організму та

розвиток патологічних процесів на основі лабораторних досліджень; трактувати особливості будови та перетворень в організмі біоорганічних сполук, на яких ґрунтується їх застосування в медицині в якості лікарських засобів; трактувати методологію проведення та виконувати окремі біохімічні методи дослідження, які лежать в основі лабораторної діагностики патологічних станів.

Біологічна та біоорганічна хімія відноситься до фундаментальних дисциплін, які включені в програму ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-1». і таким чином є одним із перших етапів встановлення відповідності рівня професійної компетентності випускника – майбутнього фахівця в галуззі сімейної медицини мінімально необхідному рівню згідно з вимогами Державних стандартів вищої освіти.

Згідно з навчальним планом вивчення дисципліни «Біологічна та біоорганічна хімія» здійснюється в II-IV семестрах, тому подальше вдосконалення умінь використовувати теоретичні та практичні навички з медичної біохімії доцільно здійснювати на більш високому науковому та методичному рівні в окремому навчальному курсі «Клінічна біохімія». Вивчення цієї дисципліни є доцільним 5 або 6 курсі, після завершення вивчення основних клінічних дисциплін терапевтичного та хірургічного профілю. Нажаль, у більшості медичних вузів вивчення клінічної біохімії здійснюється в межах програми підготовки клінічних ординаторів.

Слід сказати, що біологічна хімія є наукою, яка дуже швидко розвивається і слугує джерелом новітньої інформації стосовно ролі окремих біомолекул та шляхів їх перетворень в живих організмах, методів дослідження метаболічних та фізіологічних процесів тощо. Тому дисципліну «Біологічна та біоорганічна хімія» можна розглядати і як методологічний базис для проведення наукових досліджень молодими науковцями – лікарями «Загальної практики - сімейної медицини».

Істошин В.М. , Качула С.О., Ладутько С.В., Юрченко П.О.

**Про розширення теоретичної підготовки з клінічної біохімії студентів та лікарів-інтернів для подальшої роботи на посадах лікарів «Загальної практики-сімейної медицини» у відповідності до проекту «Наскрізної програми» затвердженої Міністерством охорони здоров'я України від 6 квітня 2011 року**

В рамках реформування служби охорони здоров'я, як передбачено Наскрізною програмою підготовки лікарів (затверджена МОЗ України 6.04.2011 року), повинна підвищитися якість надання первинної медичної допомоги саме лікарями сімейної практики. Можливість виникнення необхідності надання кваліфікованої невідкладної допомоги всім верствам населення вимагає внесення змін у плани підготовки лікарів сімейної медицини, корекції векторів та способів отримання навчальної інформації.